# Skandinaviens Stjerne.

## Organ for de Sidste Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

16. Aarg. Nr. 13. *Den 1. April 1867.* Priis: 6 Sk. pr. Exp.


## De Helliges Strid.

(Fra „Millennial Star.“)

De Hellige ere i enhver Tidsalder blevne bagvaskede, forhaanede og forfulgte. Beretningerne om de Sidste-Dages Hellige ere i saa Henseende blot en Gjentagelse af de forrige Dages Helliges Historie. Sandt nok, Nædselsscenerne ere blevne blodigere og have viist sig i en langt sortere Farve i vor Tid end i gamle Dage, men imidlertid ere de en Følge af den samme bittre, bigotte og morderiske Aand, som den, der gjorde sig gjældende fordum.

Ligesom Cain hadede den retfærdige Abel, saaledes har ogsaa Verden hadet „Rigets Børn,“ og ligesom den første Morder tørstede efter sin Broders Blod, saaledes have de, der „ikke annammede Sandhedens Kjærlighed til deres Frelse,“ forfulgt Guds Folk indtil Døden. Den samme Aand, der i Frelserens Dage gav sig tilkjende ved Raabet: „Bort med ham, korsfæst, korsfæst ham,“ og som fordum ophidsede Belials Sønner, viser sig endnu i den Uvillie, det Had og den Forbittrelse, som Verden lægger for Dagen mod de Sidste-Dages Hellige.

Men hvad er Aarsagen til denne ugudelige, morderiske Aand, som saa frygteligt har raset i mange Tusinders Hjerter i de forskjellige Tidsaldere? Kunne de, som bestræbe sig for at opvække et almindeligt Had mod „Mormonerne,“ gjøre sig Rede for Aarsagen til det Had, der opfylder deres Hjerter, og som bevæger dem til at prædike, skrive og sammensmede Rænker for at ødelægge dette Folk? Nei, de kunne ikke. De Fleste af dem, der skrive og tale imod det, de kalde „Mormonisme,“ vise, at de ere i den fuldkomneste Uvidenhed med Hensyn til dens Grundsætninger og Bestemmelse. De stride imod Noget, men vide ikke ret, hvad det er, eller hvorfor de kjæmpe. De have en Anelse om, at der er Noget i den, som de ere fremmede for, og uden at standse for at spørge, om det ikke netop er dem selv, som have Uret, bestræbe de sig i deres Uvidenhed, Blindhed og Daar-

skab af alle deres Kræfter at tilintetgjøre den.

„Verdens Børn“ i vore Dage gjøre det Samme, som deres Forfædre gjorde, nemlig, de stride mod Gud. Fra den Tid af, da den faldne Aand, som nu kaldes Djævelen eller Satan, først fik forført Eva til at synde og derved bragte Synden ind i Verden, har den Mørkets Aand, der stedse ledsager Synden og fører til Død, samt hvilken udgaaer fra Mørkets Fyrste og hans Samfundsfæller, udspredt sig over Jorden samt tiltaget i Vælde og Magt, eftersom Menneskene have givet efter for dens Paavirkninger. Den store Hob er bleven ledet af den, og mange af Jordens Store ere blevne inspirerede af samme, hvilket har været Aarsagen til mange af deres saa ofte beundrede Heltegjerninger og den Blodsudgydelse og Undertrykkelse, som de have været Ophavsmænd til. Til forskjellige Tider har vor evige Fader udsendt sine Budbærere fra det Høie, hvilke have bragt den Aand med sig, der udgaaer fra ham, for at indføre Lys og Sandhed samt tilbyde alle Jordens Folkeslag Forløsning, Fred og Lyksalighed. De have kaldet visse Mænd, som have været villige til at annamme Sandheden, og sendt dem ud for at prædike for Verden. Øiemedet hermed har været, at saafremt Jordens Indvaanere vilde antage den, skulde den Aand, der udgaaer fra det Høie, blive mere og mere herskende paa Jorden, saa at Mørkets og Løgnens Aand samt Synden og Døden skulde ganske udryddes og Guds Kundskab og Magt komme til at skjule hele Jorden.

Men naarsomhelst Gud formedelst sin Barmhjertighed har sendt et Budskab til Jorden, har den store Hob iblandt Menneskene forkastet hans Propheter, som han har sendt til dem, da de have foretrukket at leve efter deres syndige Lyster og Begjæringer samt at følge Dødens Fyrste for at adlyde Sandheden, og saaledes er Satan bleven „denne Verdens Fyrste“ og det er denne Aand, som er virksom hos Vantroens Børn. De Faa, der have annammet Sandheden, have maattet erfare, at de ere komne i Strid med den øvrige Deel af Menneskeslægten, thi den Aand, de have annammet fra Herren, er ligesaa forskjellig fra den Aand, der raader i Verden, som Lys er fra Mørke. Verdens Børn have altid ført Strid med Lysets Børn om Overherredømmet.

Inspirerede af Mørkets Magter, have de Ugudelige ført Krig mod de Hellige, og Satan har stedse søgt at indgyde dem den samme morderiske Aand, som den, der besjælede Cain fra Begyndelsen, og ved samme har han tilskyndet dem til at bagvadske og forfølge Propheterne samt til at udgyde deres Blod. Dette er Aarsagen, hvorfor Guds Tjenere „prøvede Bespottelser og Hudstrygelser, Lænker og Fængsel, — hvorfor de bleve „stenede, gjennemsaugede og henrettede med Sværd, — hvorfor de „gik omkring i Faare- og Gedeskind, lidende Mangel, betrængte og mishandlede, omvankende i Ørkener, paa Bjerge og i Jordens Huler og Kløfter.“ Dette er Aarsagen til, at den store Hob udraabte: „Bort med ham, korsfæst, korsfæst ham,“ uagtet Pilatus ikke kunde finde nogen Skyld hos ham. Dette er Grunden til, at Pøbelen i Carthage erklærede, efterat den havde seet, at Loven ikke kunde naae Joseph og Hyrum Smith: „Kan Loven ikke naae dem, skal Kugler og Krudt gjøre det,“ ligesom det er af den selvsamme Grund, at Statsmænd, Præster, Bladudgivere og Verden i Almindelighed bespotte og latterliggjøre Propheten Brigham Young, uagtet de ikke kunne paavise, at han nogensinde har brudt nogen menneskelig eller guddommelig Lov.

Dette er kun en Gjentagelse af den

gamle Historie. Gud har nu igjen i vore Dage talet fra Himlene, Engle have atter besøgt Jorden, Aanden er neddalet fra det Høie, og vor evige Faders Magt er igjen bleven lagt for Dagen. Sandhed og Vildfarelse, Lys og Mørke, Liv og Død, de Hellige og Verden ere atter paa Slagmarken. Men vil Udfaldet nu blive det Samme, som i forrige Tider? Dette besvare vi med et eenstemmigt Nei. Vi, de Hellige, der ere samlede imellem Klippebjergene, de Hellige i Adspredelsen, de Hellige, som ere gangne bag Sløret, de Hellige, der have faaet deres opstandne og forherligede Legemer igjen, samt de himmelske Hærskarer med Jesus Christus, vor Saliggjørelses Ophav i Spidsen — vi alle, der ere sammenknyttede ved de samme hellige Pagter og ved den Aand, som udgaaer fra vor himmelske Fader, udbryde i et eenstemmigt og bestemt Nei.

Den store Kamp, der er bleven forudsagt af alle de hellige Propheter, er allerede begyndt. Satan er „kommen ned iblandt Jordens Beboere og er meget vred, da han veed, at han kun har en kort Tid tilbage.“ I forrige Tider blev det ham tilladt „at føre Krig mod de Hellige og at overvinde dem, og Magt blev ham given over enhver Stamme, og ethvert Tungemaal og Folk,“ (Aab. 13, 7. 8.) og stolende paa sin Magt, undsaae han sig endog ikke for at forsøge paa at bringe selv „den retmæssige Arving,“ hvis Ret det er at regjere, under sit Herredømme, sigende, idet han viste ham alle Verdens Riger og deres Herligheder: „Alt dette vil jeg give Dig, hvis Du vil falde ned og tilbede mig.“ Men nu er Tiden kommen, „da Herren vil forbarme sig over Zion, ja den bestemte Tid er kommen;“ hans Tid til at bedrage Menneskene er snart udløben, og „der skal sættes et Segl over ham.“ Tiden er kommen, da Throner skulle omstyrtes, og „denne Verdens Riger blive Guds og hans Christi,“ da „Riget, og Herredømmet, og Rigernes Storhed under al Himmelen skal gives den Høiestes Hellige.“

Den Sandhedens Aand, som nu udgydes fra det Høie, skal ingensinde mere blive borttagen fra Jorden. Indsamlingen af Rigets Børn her i Kjødet og den virksomme Deeltagelse i det Sidste-Dages store Værk af dem, der ere gangne bag Sløret, vil have en saa afgjørende Indflydelse paa Mørkets Aand, at den ganske vil blive fordreven fra Jorden, og dens Magt og Herredømme aldrig mere gjenoprettet. Kampen vil blive alvorlig, men derfor ogsaa Seiren stor. Enhver Plan, som de onde Aander formedelst deres List og lange Erfaring kunne indgyde, og som ugudelige Mennesker kunne udføre, vil blive bragt i Anvendelse mod Riget og Guds Folk. Mange af de store Nationers Rigdomme, og Kunst samt Nutidens Opdagelser, Opfindelser og Lærdom ville blive anvendte i Satans Tjeneste i den store Kamp, men den vil blive af kort Varighed. Strid og Uenighed ville svække og opbryde hans Magt, medens de Helliges stedse tiltagende Enighed vil gjøre deres Indflydelse uimodstaaelig og uovervindelig.

I Hellige! „Vi have ikke Kamp mod Kjød og Blod, men mod Fyrstendømmer og Magter, mod Verdens Herrer, som regjere i denne Tids Mørke, mod Ondskabens aandelige Hær under Himmelen.“ Vi ere dog visse paa Seiren, ikke formedelst vor egen overlegne Viisdom, Magt og Dygtighed, men formedelst Guds Kraft. Vor Kamp er aandelig, og vi maae kjæmpe med aandelige Vaaben. Vi kunne komme i Strid med Verden og maae derfor være beredte paa, hvad der vil komme, men vi ere ikke kaldte til at udgyde Blod. „De Ugudelige ville dræbe de Ugudelige,“ men

vor Kamp er og vil blive mod de Aander, som ere virksomme i Menneskenes Hjerter.

Ved at vise trofast Lydighed mod vore Ledere og ved et helligt Levnet ere vi visse paa at vinde Seir. Vi maae lade vor Vandel være saadan, at vi kunne sige med Jesus: „Denne Verdens Fyrste kommer, og har slet Intet i mig." Vi kunne aldrig blive Venner baade med Gud og Verden. Evangeliets Aand er ganske modsat den Aand, som raader i Verden. „I ere ikke af Verden, men jeg har udvalgt Eder af Verden, derfor hader Verden Eder," og vi maae stedse være forberedte paa, at denne Forbittrelse vil møde os fra Verdens Side. Den kan vel slumre for en Tid, men den vil ved enhver vigtig Begivenhed, der indtræffer i Kirken, vaagne op igjen med fornyet Kraft. Uanseet hvad der foregaaer, skulde vi aldrig give Tvivl eller Frygt Rum i vore Hjerter, thi saafremt vi forblive trofaste, skulle vi tilvisse overvinde alle vore Fjender, og ligesom Morgensolens Straaler gjennembryde Nattens Taage, saaledes skal ogsaa Tusindaarets Morgengry, som nu er begyndt at skinne, mere og mere bane sig Vei, og dens Sol skal aldrig mere gaae ned.

Vi sige til Bladudgivere, Præster og Alle, der søge at tilintetgjøre „Mormonismen": „I vide ikke, hvilken Aand I ere af." Ophører med Eders taabelige og unyttige Bestræbelser, indtil I have lært at forstaae, hvad I stride imod. Grandsker dens Historie og undersøger dens Grundsætninger, ikke efter de smudsige Udgydelser, som udstrømme fra skamløse Apostater, der ere blevne udelukkede for deres Overtrædelser, eller fra de falske og smudsige Beretninger, som bringes i Omløb af Leiesvende, der frygte for, at deres „Næringsvei er i Fare," men lytter til Guds bemyndigede Tjenere, som ere anerkjendte af Menigheden, og hvilke ere udgangne iblandt Menneskene ene og alene i den Hensigt at forkynde dem Saliggjørelsens Plan.

Vi indbyde alle Mennesker til at omvende sig og at blive døbte til Syndernes Forladelse, og I skulle faae den Hellig-Aands Gave. Drager ud fra de Ugudelige og samler Eder i vor Guds Zion mellem Bjergene, paadet I kunne findes paa Herrens Side i den store og endelige Kamp, som forestaaer.

---

## Uddrag af Stephens og Catherwoods Reiser i Central-Amerika.

(Fra „Millennial Star.")

(Fortsat fra Side 185.)

Men for at vende tilbage igjen. Under vor Førers Veiledning tilbragte vi en trættende, men høist interessant Dag. Hvad vi saae, behøver ingen Overdrivelse. Det opvakte Forundring og Forbauselse. Om Eftermiddagen kom det sædvanlige Uveir, men vi havde imidlertid fordeelt vore Maatter langs henad Corridorerne under Bedækning af den ydre Muur, og vare saaledes bedre beskyttede, men lede

skrækkeligt af Mosquitterne, hvis Surren og Stik forjagede al Søvn. Midt ud paa Natten tog jeg min Maatte og flygtede for disse Forstyrrere af min Ro. Regnen havde ophørt, og Maanen, der brød ud mellem de tykke Skyer, kastede et mat Skin paa den ødelagte Corridor. Jeg klavrede over en Steenhob ved den ene Ende, hvor Muren var nedfalden, og idet jeg snublende gik langs henad Udkanten af Paladset, kom jeg ind i en Bygning ved Siden af samme nærved Foden af Taarnet, og ved at famle i Mørket fandt jeg et Sted, hvor jeg udbredte min Maatte lige ved Enden af Porten. Flagermusene fløi hvislende gjennem Indgangen og gjorde en slem Stoi, men de hæslige Skabninger dreve dog Mosquitterne bort. Fugtigheden i Indgangen var kjølig og forfriskende, og med en noget piinlig Frygt for Slanger og andre Krybdyr, Fiirbeen og Skorpioner, der hyppigt forekomme i Ruinerne, faldt jeg endelig i Søvn.

Ved Dagens Frembrud vendte jeg tilbage, og fandt Catherwood og Pawling halvt paaklædte siddende paa Stene og i en sorgelig Sindsstemning. De havde tilbragt Natten endnu værre, end jeg havde, og vor Stilling og vore Udsigter vare i Sandhed mislige. Regnen, strengt Arbeide og daarlig Forpleining syntes som Intet, men vi kunde ikke mere leve uden Søvn, end hiin Taabe i Æsops Fabler kunde leve uden Føde, og døde, da han netop havde lært at leve uden at spise. Paa alle sine Reiser gjennem Landet havde Pawling aldrig været udsat for saa haarde Strabadser, som siden han traf os.

Den følgende Nat vare Mosquitterne aldeles utaalelige; de mindste Dele af Legemet, der vare blottede, ja selv Fingerspidsene, bleve stukne. Naar vi bedækkede vore Hoveder, blev Heden altfor qvælende, og om Morgenen vare vore Ansigter ganske opsvulmede. Blottede for enhver Hjælp, vare vi i en slem Knibe. Det er ved saadanne Leiligheder, Menneskenes Opfindsomhed ret kan lægges for Dagen. Det maa erindres, at vore Senge bestode af Stænger, som vare lagte Side om Side paa fire Stene, der tjente som Sengefødder. Over disse lagde vi nogle Huder, som vi havde bragt med os, og vore Armas de Agua, til at beskytte os for Regnen, og over dem igjen lagde vi vore Straamaatter. Dette hindrede vore Fjender fra at komme til os igjennem Aabningerne mellem Stængerne. Vore Lagener vare allerede blevne syede til Sække. Vi opsprættede den ene Side, skare Stænger og bøiede dem i tre Buer omtrent to Fod høie og satte dem over Sengene. Over disse Buer strakte vi vore Lagener og syede dem fast omkring det Hele med kun en liden Aabning ved Hovedet, saa at disse Senge fik megen Lighed med Ligkister. Efter at have arbeidet haardt om Dagen, krøbe vi ind i dem om Aftenen, medens Hærskarer af Mosquitter ventede paa os indenfor. Vi sikkrede de aabne Steder, idet enhver af os med en tændt Lysstump holdt Jagt efter disse vingede Skabninger og sloge omkring os, og med en vis Følelse af Trods lagde vi os til at sove. Vi havde blot et Par Lagener hver, og nu havde vi en ny Maade at sove paa under dem. Foruden den Seier, dette Arrangement forskaffede os over Mosquitterne, ydede det os ogsaa en anden Fordeel; Heden var nemlig saa stærk, at vi ikke kunde sove med vore Klæder paa. Det var umuligt at anbringe vore Senge udenfor Dryppet, og da vore Tæpper, som vi havde udspændt et Par Fod over os, derved bleve vaade, afkjølede de den hede Luft indenfor.

Hvad vor Levemaade angik, kom Indianerne til os hver Morgen med Levnets-

midler, men for at vore Tortillas, som bleve bagede i Alcaldens eget Kjøkken, ikke skulde bringe hans egne Huusholdningsanliggender i Uorden, ankom de sjelden førend efter Frokost.

Imidlertid fortsatte vi vort Arbeide. Ligesom i Copan var det mit Hverv at gjøre de Forberedelser, som vare nødvendige for at Catherwood kunde tegne. Mange af Stenene maatte reengjøres og glattes, og da vi ønskede at faae vore Tegninger udførte med den størst mulige Nøiagtighed, maatte vi paa mange Steder opreise Stilladser til at opstille Camera Lucida paa. Pawling hjalp mig godt med dette Arbeide. For at Læseren skal kunne danne sig et Begreb om Beskaffenheden af de Gjenstande, som vi fandt saa megen Interesse i, fremsætte vi en Beskrivelse over den Bygning, i hvilken vi boede, det saakaldte Palads.

Dette staaer paa en ved Kunst dannet aflang Forhøining, der er 40 Fod høi, 310 paa For- og Bagsiden, og 360 Fod paa Siderne. Denne Forhøining havde tidligere været beklædt med Stene, hvilke vare fortrængte fra deres Sted formedelst Træernes Væxt, og nedfaldne, og det er nu vanskeligt at kunne bestemme dens Skikkelse.

Bygningen vender med Forsiden mod Øst. Den er 228 Fod lang og 180 Fod bred, men derimod kun 25 Fod høi. Rundt omkring hele Bygningen er en temmelig fremstaaende Gesims af Steen. Forsiden har fjorten Indgange, af hvilke enhver har en Brede af ni Fod, og Gavlerne imellem dem ere sex a syv Fod brede. Tilvenstre (naar man gaaer hen imod Bygningen) ere otte af disse Gavler faldne ned, og det Samme er Tilfældet med Hjørnet til Høire, saa at hele Planen nedenunder er overfyldt med Ruiner. Kun sex Gavler ere endnu tilbage, medens den øvrige Deel af Forsiden er ganske aaben.

Bygningen er opført af Steen med en Blanding af Kalk og Sand som Bindemiddel, og hele Forsiden er bedækket med Stukkaturarbeide og malet, ligesom Gavlerne ere prydede med Gudebilleder i halvophøiet Arbeide. Paa Overkanten er der dannet tre Hieroglypher i Stukkaturen. Den har været omgiven af en rigt forziret Kant, ti Fod høi og sex Fod bred, men kun en Deel deraf er nu tilbage. Hovedfiguren staaer i en heldende Stilling, saa at Hovedet danner en skraa Vinkel af omtrent 45 Grader mod Fødderne. Den øvre Deel af Hovedet synes at være sammenpræsset og udstrakt i Længden, hvilket maaskee er skeet paa samme Maade, som en Deel Indianere i vort eget Land endnu bruge i et lignende Øiemed. Hovedet har et Udseende, som man nu for Tiden kun sjelden seer Mage til i denne Deel af Landet. Hovedpynten er øiensynlig dannet af Fjedre. Over Skuldrene er en Bedækning, som er prydet med Dopper, og en Brystplade. En Deel af Ziraterne paa Bæltet ere i Stykker. Underklædningen skal sandsynligviis forestille et Leopardskind, og den hele Dragt ligner uden Tvivl de Costumer, som brugtes af dette ubekjendte Folk. Han holder en Stav eller et Scepter i Haanden, og lige over for hans Hænder ere Spor efter tre Hieroglypher, som nu ere ødelagte. Ved hans Fødder sidde to Menneskeskikkelser med korslagte Been, formodentlig Supplikanter. En levende Indbildningskraft kunde maaskee udfinde mange Forklaringer med Hensyn til disse besynderlige Figurer, men vi kunde ikke danne os nogen tilfredsstillende Mening om dem. Hieroplypherne fortælle uden Tvivl deres Historie. Gipsen er af en beundringsværdig Fiinhed og saa haard som Steen. Billedet havde været malet, og paa flere Steder rundtomkring samme opdagede vi Spor af røde, blaa, gule, sorte og hvide

Farver. De Gavler, som endnu ere tilbage, indeholde andre Billeder af næsten det samme Udseende, men uheldigviis ere de mere beskadigede end Førstnævnte, og paa Grund af Terrassens Skraaning var det vanskeligt at faae opstillet Camera Lucida saaledes, at det var muligt at aftegne dem. De Gavler, som ere nedfaldne, have uden Tvivl været forsynede med lignende Prydelser. Ethvert af disse Billeder har sandsynligviis havt sin særegne Betydning, og det Hele har upaatvivlelig enten fremstillet en Allegori, eller en eller anden historisk Begivenhed Saalænge Alt var i fuld Stand og malet, maa det have frembudt et smukt og ærefrygtbydende Skue, idet man steg opad Terrassen.

Hovedingangen udmærker sig ikke hverken ved sin Størrelse eller fremragende Forziringer, men kun ved en Række Trappetrin af Steen, hvilke over Terrassen føre op til samme. Indgangene have ingen Døre, eiheller er der de ringeste Spor tilbage af saadanne. Paa hver Side indenfor er der en Fordybning i Muren, henved otte a ti Tommer i Fiirkant, og i samme er en cylinderformig Steen af omtrent to Tommers Diameter befæstet i en opret Stilling, og har maaskee tjent som Dørslaa. Langs Gesimsen udenfor, der naaede henved een Fod udenfor Væggen, var der boret Huller i Stenen i nogen Afstand fra hverandre, og det er vor Mening, at et uhyre Stykke Bomuldstøi, som har naaet langs hele Bygningen, og hvilket maaskee har været malet i samme Stiil som Ornamenterne, har været fastheftet til denne Gesims og har ligesom et Forhæng kunnet blive rullet op eller nedladt efter Behag, naar man har villet beskytte sig enten for Solens brændende Straaler eller for Regn. Saadanne Forhæng bruges nu foran Søilegangen omkring nogle Haciendaer i Yucatan.

Overkanten af Indgangene vare alle ødelagte. Det saae ud til, at de havde været fiirkantede, og over enhver af dem vare store Fordybninger i Muren paa begge Sider til at lægge Dørtræerne i. Disse vare alle faldne ned, og Stenene ovenfor dannede ujevne, naturlige Hvælvinger. Nedenunder laae store Gruushobe, men der fandtes ingen Levninger af Dørtræerne. Hvis de havde været af Steen, maatte de have været synlige og kjendelige, hvorfor vi antoge, at de maatte have været af Træ. Vi havde imidlertid ikke noget Bestemt at støtte denne Paastand til. Det er ikke omtalt hverken af Del Rio eller Capitain Dupaix, og vi vilde maaskee aldrig have bristet os til at komme frem med denne Slutning, havde det ikke været paa Grund af de af Træ forfærdigede Dørtræer i Ocosingo, og ved det, vi sidenefter saae i Yucatan, bestyrkedes vi i vor Mening, der hævedes over enhver Tvivl. Imidlertid antager jeg derfor ikke, at dette er noget bestemt Beviis med Hensyn til Bygningernes Ælde. Dersom Træet havde været af den Beskaffenhed, som det vi saae paa andre Steder, vilde det have været evigvarende; dets Forraadnelse maa have gaaet overordentligt langsomt for sig, og Aarhundreder kunne gjerne være hengaaede inden dets fuldkomne Opløsning.

Bygningen har to ligeløbende Corridorer, der strække sig langs alle fire Sider af Bygningen. Paa Forsiden ere disse Corridorer henved ni Fod brede og strække sig langs hele Bygningen i en Længde af henimod 200 Fod. I den lange Muur, som adskiller dem, er der blot een Dør, hvilken er lige overfor Indgangen, og har paa den modsatte Side en anden Dør, der fører til Gaardsrummet paa Bagsiden. Gulvene ere af Cement, der er ligesaa haard, som den man finder i Ruinerne af de gamle romerske

Bade og Cisterner. Væggene vare henved ti Fod høie, gipsede og paa begge Sider af Hovedindgangen prydede med Medallioner, af hvilke dog blot Kanterne vare tilbage; de have maaskee indeholdt Brystbilleder af Kongefamilien. Stillevæggen havde Aabninger, der vare henved een Fod i Gjennemsnit og have sandsynligt tjent som Lufthuller.

(Fortsættes).

---

## Skandinaviens Stjerne.

---

Den 1ste April.

### Jernbane over Amerika.

(Fra Bladet „The Scotchman."

Fra New York til San Francisco er der en Afstand af 3,219 engelske Mile. Af denne Veilængde kan nu 1,887 Mile tilbagelægges med Jernbane, og inden to Aar fra nu af vil der gaae Jernbanetog lige fra Atlanterhavet og til det stille Hav, hvorved man vil kunne gjøre denne Reise paa fem Dage. For at denne skal kunne gjøres med Beqvemhed, ville nogle af Jernbanevognene blive indrettede som Soveværelser, andre som Sidde- og Læseværelser, og atter andre som Spiseværelser, saa at om den Reisende ønsker det, kan han nyde de samme Bеqvemmeligheder, som paa et godt Hotel, medens han føres frem over Klippebjergene og de øde Sletter i det fjerne Vesten.

Jernbanen over Klippebjergene og de vestlige Sletter anlægges af to Selskaber, nemlig „the Central Pacific." der hovedsagentlig bestaaer af Kapitalister fra Californien med Sacramento som Hovedsæde, hvilket Selskab har paataget sig Anlægget af den vestlige Deel af Linien fra San Francisco og østover, — og „the Union Pacific," der bestaaer af Kapitalister fra New York og Europa, hvilket har paataget sig Udførelsen af Baneanlægget i den østlige Deel fra Ohama, en Stad i Nebraska, og vestover. Hvert Selskab har faaet et Patent fra Congressen, ifølge hvilket ethvert af dem vil komme til at eie og raade over saa meget af Banen, som det kan faae færdig, og derfor kappes man ivrig fra begge Sider, om hvem der først kan naae Saltsøstaden, og der arbeides derfor efter en Maalestok, som man hidindtil paa langt nær aldrig har kunnet opvise Mage til i Jernbanernes Historie. Hvert Selskab faaer en vis Pengesum af de Forenede Staters Regjering for hver Miil, det faaer Jerbanen færdig, nemlig 3,200 Pund Sterling (28,800 Rigsdaler dansk) for Milen der, hvor Jorden er jevn, og 6,400 Pund Sterling (57,600 Rdlr.) pr. Miil paa de Steder, hvor Jorden er bakket, samt 9,600 Pd. St. (86,400 Rdlr.) pr. Miil over Klippebjergene og Sierra Nevada, hvor der udkræves det meste Arbeide. Foruden denne Ydelse i Penge giver Regjeringen 12,800 Akres Land pr. Miil langsmed Jernbanelinien. Afstanden fra San Francisco til Store Saltsøstad er 705 engelske Mile, og den største Høide, som Linien naaer paa denne Strækning, er 7,042 Fod over Havet. Ikke langt fra Sacramento begynder Banen et hæve sig opad over den ujevne og høie Bjergkjede Sierra Nevada, hvorved den naaer en

Høide af 7,000 Fod i en kortere Strækning end 100 Mile. Den stiger uden Afbrydelse jevnt opad paa hele denne Strækning. Paa denne Linie vil der kun blive Tuneller i en Længde af 2,400 Fod, og den steileste Strækning udgjør kun halvfjerde Miil, hvor Banen hæver sig 116 Fod Milen. Dette Selskab har 12.000 Mennesker i Arbeide, for største Delen Chinesere, der ere meget flittige, fredelige og paalidelige, samt siges, at „kunne fuldkommen sættes ved Siden af de bedste Irlændere" efter nogle Maaneders Erfaring. Selskabets Lokomotiver forfærdiges i San Francisco, og Jernet dertil kommer fra England.

Formanden for det andet Selskab, der har paataget sig Jernbaneanlægget fra Omaha og vestover, er General Dix, de Forenede Staters nuværende Minister i Frankrig. Afstanden fra Omaha til Saltsøstaden er 1,035 engelske Mile, og denne Banes største Høide over Havet er 8,230 Fod. Denne Linie skrider fremad med en Hurtighed, hvortil man i Jernbanernes Historie hidindtil ikke har kunnet opvise noget Sidestykke. Der er blevet sagt, at det vilde være noget hidindtil Uhørt at lægge een Miil Jernbane om Dagen, men dette Selskab lægger to og undertiden halvtredie Miil om Dagen. Denne Linie har en meget heldig Beliggenhed. Langs igjennem Platdalen hæver Linien sig kun syv Fod Milen, og selv over Bjergene vil den ikke komme til at stige over 80 Fod pr. engelsk Miil. De Skinner, som nu benyttes, bringes dertil fra Østen, men saasnart man naaer Bjergene, kommer man til Selskabets egne Jernminer, og der vil det anlægge Valtseværker, saa at Skinnerne kunne forfærdiges paa Stedet. Man troer med Visshed, at Jernbanen fra denne Kant vil blive færdig til Saltsøstaden henimod Slutningen af næste Aar.

Naar denne Linie bliver færdig, vil der aabnes en ny og vid Mark for Reisende, som enten i Forretningsanliggender eller for deres Fornøielses Skyld ønske at besøge fjerne Egne. Langs hele Routen har man de smukkeste Udsigter af Verden, og der er ingen Ende paa mineralske og varme Kilder, med Billedhuggerarbeide forsynede Klippestykker, Bjerge, tildeels med sneedækte Toppe, Vandfald, større og mindre Skovstrækninger med kjæmpemæssige Træer, og paa Bjergsletterne Indsøer, der ligge ovenfor Skyerne. Den Reisende kan standse efter Behag; han kan gaae paa Jagt efter Bøfler, ligge i Leir iblandt Indianerne, spise med dem, deeltage i deres Krigsdands, drive Spøg med deres Qvinder, og derpaa fortsætte Reisen til Store Saltsøstad, hvor han kan besøge Brigham Young og enten gaae med Propheten i Theatret eller Tabernaklet, eftersom han maatte finde for godt. Fortsætter han sin Tour videre, kan han reise indtil han faaer see det stille Hav og staaer paa Bredden af det smukkeste og meest majestætiske af alle Have, hvis uendelige Bølger ere ligesaa blaae som Himmelen og ofte lige saa stille som en lille Indsøes speilblanke Vandflade, der ikke er sat i Bevægelse ved det ringeste Vindpust.

---

# Joseph Smiths Levnetsløb.

August 1840. (Fortsat fra Side 190.)

---

Han var meget godgjørende, og aabnede sit Huus for enhver Trængende. Medens han var i Quinci i Illinois, underholdt han Hundreder af de fattige Hellige, der havde taget sin Tilflugt derhen paa Grund af Forfølgelserne i Missouri, og det uagtet han selv var kommen dertil uden Penge.

Hans Ligbegjængelse foregik den femtende, ved hvilken Leilighed følgende Tale blev holdt af Robert B. Thompson:

Den Leilighed, som idag har bragt os tilsammen, er af en overordentlig Vigtighed, thi det er ikke blot en enkelt Familie, som sørger og græder over denne Mands Død — over ham, hvis Ligbegjængelse vi idag høitideligholde, men et heelt Samfund, ja Tusinder ville idag sige: „En Fader i Israel er gaaet bort."

Den Mand, som vi have været vante til at see op til som Patriark, Fader og Raadgiver, er ikke mere iblandt de Dødelige; han har forladt sit midlertidige Tabernakel, budt Farvel til den jordiske Skueplads, og hans Aand, der nu er fri og ikke besværes af Noget, kan frit bevæge sig i den Verden, hvor de Retfærdiges og Fuldkommengjortes Aander boe, og hvor Smerte og Sygdom, Gjenvordighed og Død ikke kunne trænge ind. Vore Venner, som ere gaaede bort tidligere end denne vor hedengangne hæderværdige og begrædte Fader, vare Saadanne, som gjorde Livet behageligt for os, — i hvis Selskab vi fandt saa megen Glæde, og hvilke udbredte en Glands omkring sig i den Kreds, hvori de bevægede sig, og vi vare knyttede til dem ved Venskabets hellige Baand. Deres Dyder og Venlighed ville længe mindes af den sørgende Enke, den utrøstelige Mand, de grædende Børn og de næsten til Fortvivlelse af Sorg dybt nedbøiede Forældre — samt af en talrig Skare Bekjendte og Venner. Lig Stjernerne hidtil paa Firmamentet skinnede de til Ære baade for sig selv og Kirken i de forskjellige Virkekredse, hvori Forsynet havde sat dem, og vi føle os tilbøielige til at blande vore Taarer med dem, som blive udgydte af deres efterlevende Paarørende.

Vi forstaae imidlertid, at vi ved denne Leilighed have lidt et usædvanligt Tab, og følgelig føle vi en endnu større Sorg over samme. Om der nogensinde har været et Menneske, som har kunnet gjøre Fordring paa et Samfunds Hengivenhed, saa var dette Tilfældet med vor elskede, nu afdøde Broder. Hvis der nogensinde er indtruffet nogen Begivenhed, som kunde opvække Sorg i Menneskets Sjæl og bringe Taarerne til at flyde, saa maa vissselig en saadan Leilighed som denne være af en saadan Beskaffenhed, thi vi kunne i Sandhed sige med Israels Konge: „En Fyrste og en stor Mand er falden i Israel." Han var en Mand, der var os inderlig dyrebar og knyttet til vore Hjerter ved næsten uopløselige Baand. Han var trofast mod sin Gud og mod Kirken, i hvilkensomhelst Stilling han end var og under alle de forskjellige Omstændigheder, han maatte gjennemgaae her i Livet.

Han var den Samme i Medgangens Dage, naar han var omgivet af alle Livets Beqvemmeligheder, en smilende Børneflok og alle huuslige Glæder, som, naar han ligesom Patriarkerne i gamle Dage, kaldtes til at forlade sit Fødeland for at drage til fremmede Lande, hvor han blev udsat for alle de Prøvelser og Forføl-

gelser, der stedse i et saa rigt Maal ere blevne ophobede over de Hellige af Subjekter, som have været blottede for enhver moralsk og religiøs Følelse, og hvilke have viist den samme Hensynsløshed mod dèt forsvarsløse Barn som mod den bedagede Olding, hvis sølvfarvede Lokker og furrede Kinder burde have været et tilstrækkeligt Værn mod deres Grusomhed. Men han kunde ligesom Paulus udbryde: „Jeg agter Intet, holder og ikke selv mit Liv for dyrebart, paadet jeg kan fuldkomme mit Løb med Glæde," og han viste ved hele sit Levnet og al sin Adfærd, at han stedse var gjennemtrængt af en saadan Tanke.

Evangeliets Gurndsætninger vare altfor godt grundfæstede hos ham, til at de nogensinde kunde rokkes eller omstyrtes formedelst Forfølgelsernes heftige Stormløb, indtrængende Fattigdom eller de sig optaarnende Bølger af Nød og Gjenvordighed. Nei, takket være Gud, hans Huus var bygget paa Klippen, og følgelig blev det staaende fast og urokket midt under de rasende Elementer.

Vor hedengangne Faders Liv har været rigt paa vigtige Begivenheder, og han tog virksom Deel i det Sidste-Dages store Værk, idet han af de gamle Propheter, som engang have boet paa dette Fastland, var bleven betegnet som hans Fader, hvem Herren havde lovet at opreise i de sidste Dage til at lede sit Folk Israel, og formedelst den Trofasthed, Udholdenhed og ustrømtede Gudsfrygt, han i en lang Aarrække lagde for Dagen, viste han sig værdig til en saadan Søn og en saadan Familie som den, han nød den Lykke at være omringet af i sin Dødsstund. De fleste af dem havde den Glæde at modtage hans Velsignelse endnu paa hans Dødsleie.

Han var allerede over Livets bedste Aar, da Sandhedens Lys brød ud over Jorden, og med Glæde hilsede han dets milde og forfriskende Straaler. Han blev af den Almægtige valgt til at være et Vidne om Mormons Bog. Fra den Tid af var Sandhedens Forkyndelse Hovedformaalet for alle hans Bestræbelser, og hans Sjæl var ganske gjennemtrængt af Guds Riges Anliggender. Hans Hjerte ynkedes over Menneskenes Børn, og at udføre sin himmelske Faders Villie var for ham mere end Mad og Drikke.

Ved sin egen og sin Families ufortrødne Flid havde han forskaffet sig et Hjem i Staten New York, hvor han tilligemed enhver anden retskaffen og flittig Borger uden Tvivl havde haabet at nyde alle Fredens og Frihedens Velsignelser. Men da Sandhedens Grundsætninger bleve indførte og Jesu Christi Evangelium forkyndt for ham og hans Familie, forlode hans Venner ham, hans Fjender rasede, og Forfølgelserne af onde og ugudelige Mennesker begyndte i den Grad, at han maatte flygte fra dette Sted og søge sig et Hjem i et mere gjæstfrit Land.

I Ohio traf han mange gode og ædelmodige Venner, og blev venlig modtagen af de Hellige, af hvilke Mange den Dag idag ere tilbage og kunne erindre de Scener, som der tildroge sig, af hvilke mange vare af en saadan Beskaffenhed, at de ikke lettelig ville gaae af Minde.

Da Herrens Huus var nnder Bygning, tog han virksom Deel i dets Opførelse og iagttog daglig dets Fremadskriden. Han havde den Glæde at være med ved dets Indvielse og at see det opfyldt af Hundreder af fromme Tilbedere. Ligesom hiin Konge i Israel inderlig længedes efter og bad om at maatte faae Fuldendelsen af Herrens Huus at see, saaledes gjorde ogsaa han, og med ham kunde han udbryde: „Herre, jeg elsker dit Huses Bolig og din Æres Tabernakels Sted." At opholde sig i Herrens Huus og daglig at modtage Under-

viisning i hans Tempel, var hans største Glæde, og der nød han ogsaa mange Velsignelser samt tilbragte mangen en glad Time med at udøse sit Hjertes Følelser for sin himmelske Fader. Han har ofte i Eenrum og fjernet fra Dagens Tummel betraadt dets hellige Gange længe førend Dagens Konge har forgyldt den østlige Himmel, og han har inden dets Mure udtalt sit Hjertes Begjæringer, medens hele Naturen har været i Søvn. Inden dets hellige Vægge ere Himmelens Syner blevne udfoldede for hans Sinds Øie, og hans Sjæl har glædet sig i Evighedens Skatte, ligesom han fra samme Sted har underviist den Ydmyge og givet Enken og den Faderløse den patriarkalske Velsignelse.

Derfra har han seet Værket udsprede sig vidt og bredt og været Vidne til, at Israels Ældster ere gangne ud med hans Velsignelse for at prædike Evangeliet, medens han opholdt dem ved Troens Bøn og hilsede dem Velkomne, naar de atter vendte tilbage med deres Neg. Han tilbragte der mangen en lykkelig Time i Selskab med sin gamle Ledsagerinde paa Livets Skueplads og sine Børn, hvilke han elskede med en sand faderlig Ømhed og Kjærlighed.

Jeg kunde her tale nærmere om de glædelige og frydefulde Scener, som vor elskelige Broder har oplevet, men jeg vil gaae over til en Begivenhed, der i Sandhed var sørgelig og prøvende.

De glædelige Scener vare snart forbi; det kortvarige Vindstille efterfulgtes af Storm, og det skrøbelige Skib blev omtumlet paa det oprørte og fraadende Hav, thi Mange, som engang havde været stolte af at vedkjende sig ham som deres Fader og Ven, og hvilke søgte Raad hos ham, forenede sig med Sandhedens Fjender og søgte hans Undergang, samt vilde have glædet sig over at see den gamle, hæderværdige Mand indespærret i et Fangehul, men takket være Gud, de fik ikke denne Glæde; ved Forsynets Styrelse undflyede han fra dem, og efter i nogen Tid at have undgaaet sine Fjender, begyndte og fuldførte han en Reise paa tusinde Mile og bar med Taalmodighed alle de Besværligheder, som uundgaaelig vare forbundne dermed. Efter en Reise, der varede flere Uger, ankom han lykkelig til Kjærnen af Kirken i Far West, hvor han blev hjertelig modtagen af de Hellige, der havde fundet et Tilflugtssted i det rige og frugtbare Caldwell County.

Der haabede han, ligesom de Hellige i Almindelighed gjorde, at nyde Fredens Velsignelser. Der, omgiven af den frugtbare Jordbund og de blomsterrige Enge, som saa rigelig erstatte Landmanden for hans Arbeide og frembringe Græs i Overflødighed til Næring for de talrige Hjorde, der bedække de vidtudstrakte Marker, haabede han at kunne nyde det huslige Livs Beqvemmeligheder og Hygge.

Han havde imidlertid ikke længe næret dette glædelige Haab, førend det igjen forsvandt; de Velsignelser han atter havde begyndt at nyde, bleve snart tagne fra ham, og Sorgens Bæger, der var fyldt til Overmaal, raktes ham istedet, og det kan med Sandhed siges, at han, den hæderværdige Olding, uddrak selve Bærmen, thi han saae ikke alene de Hellige underkuede, mishandlede og nogle af dem myrdede, men den kjærlige og omme Fader maatte see — og ak! hvilket smerteligt Syn maatte det ikke være for ham — at to af hans Sønner, som han ventede Beskyttelse af, bleve bortrevne fra deres huslige Kredse, fra deres grædende og adspredte Familier af Uhyrer i Menneskeskikkelse, hvilke svore og truede at dræbe dem, og havde gjerne ønsket at farve deres Hænder i de Helliges Blod. Dette var for Meget at bære for hans stærkt rystede

og nu synkende Legeme, og uagtet hans Tillid til Gud var stor og hans Levnet saadant, som det sømmer sig en Christen og Hellig, følte han dog som Menneske og Fader. Hans Helbred blev dengang rystet saaledes, at han aldrig nogensinde fik den igjen. De Følelser, som paa den Tid gjennemkrydsede hans Bryst, vare i Sandhed ikke af noget almindeligt Slags. Hans dybe Kummer og Sjælslidelser vare altfor store til ikke at skade hans Helbred, som fra den Tid begyndte at tage af i en usædvanlig Grad.

Det er overflødigt at gaae længere tilbage i Tiden for at tale videre om ham og hans bedagede Ledsagerinde, som trofast har deelt hans Sorger og Bekymringer. De Hellige ere vel bekjendte med de Lidelser, som vor hensovede Ven og hans Hustru maatte udholde, da de flyttede fra hiint Undertrykkelsens Land. Det er tilstrækkeligt at sige, at han lykkeligt ankom til Illinois, men med nedbrudt Helbred, og siden den Tid har han arbeidet under store Sorger og Bekymringer, medens Sygdom langsomt, men sikkert, har undergravet hans Legeme.

Naarsomhelst han havde en kort Frist for sine legemlige Smerter, andt han sin Glæde i at varetage sine patriarkalske Pligter, og han var ofte oprømt, naar han udførte dem; imidlertid har det hyppig været Tilfældet, at hans Forretninger have oversteget hans Kræfter, men hans Iver for Sandhedens Sag var saa stor, at han med Glæde anstrengte sig til det Yderste i sin Guds Tjeneste.

I den senere Tid har han været fængslet til Sygeleiet, og hans dødelige Bortgang var nær for Haanden. Forrige Løverdag Aften sprang et Blodkar i ham, og han opkastede meget Blod Hans Familie kaldtes hen til hans Seng, da det nu var tydeligt at see, at han ikke havde lang Tid tilbage.

Afvigte Onsdag kaldte han sine Børn og Børnebørn omkring sig, og ligesom de fordums Patriarker gav han dem sin sidste Velsignelse. Endskjøndt hans Kraft havde forladt ham, og han flere Gange maatte afbryde for at hvile, vare dog hans Sjælsevner frie, han havde sin fulde Samling og var rolig ligesom de milde Zephyrer. Guds Kjærlighed var i hans Hjerte, Herrens Fred hvilede paa ham, og hans Sjæl var fuld af Medlidenhed og Velsignelser.

Alle de Omstændigheder, som staae i Forbindelse med hans Død, vare af den Beskaffenhed, at de maatte lede Sindet tilbage til den Tid, da Abraham, Isak og Jakob bøde Farvel til det Jordiske og gik ind til den evige Hvile.

Hans Død var ligesom deres sød, og det var visselig et stort Privilegium at være Vidne til en saadan Scene, og jeg mindedes følgende Udtryk af Digteren:

„Det Kammer, hvor det gode Menneske sin Skjæbne gaaer imøde,

Et Privilegium er, som langt overgaaer den Dydiges Vandring her i Livet."

Han havde ikke Noget at bebreide sig med Hensyn til sit tilbagelagte Liv — ingen bange Anelser i Henseende til den Skjæbne, han gik imøde; Evighedens Virkelighed brød frem for ham, og Tidens Skygger dalede, men der var ikke noget Skrækkeligt til at forurolige ham eller til at forstyrre hans Sindsro. Nei, Evangeliet, „som bringer Liv og Uforkrænkelighed for Lyset," triumpherede herligt i hans sidste Time; de Sandheder, som saalænge havde været forkyndte og nærede af vor begrædte Ven, bleve trofast bevarede indtil hans sidste Øieblikke, hvilket ikke alene er en Trøst for hans nærmeste Paarørende, men for hele Kirken i Almindelighed.

De Lærdomme, der ere meddeelte af ham, ville længe blive erindrede af hans

talrige Afkom, der upaatvivlelig vil høste meget Gavn deraf og stræbe efter at blive en saadan Fader værdig, og det var at ønske, at alle de Hellige vilde følge hans Exempel, vandre i hans Fodspor og søge at ligne ham i hans Tro og Dyder for derved at vinde Velbehag hos hans og deres Gud.

Uagtet hans Fjender ofte skjøde efter ham, „forblev dog hans Bue stærk, og hans Hænders Arme styrkedes af Jakobs mægtige Gud," medens hans Mod og Stadhaftighed aldrig forlod ham.

Hans Iver for at udsprede Sandheden var stor, og han oplevede den Tid, da han fik see store og vigtige Ting udførte. Han saae dette Værk i dets Begyndelse, medens det endnu blot kunde sammenlignes med Senepskornet, og han fulgte dets Fremadskriden med Opmærksomhed og levende Interesse, ligesom han havde den Glæde at see Tusinder paa dette Continent annamme Sandheden, og fik høre de glædelige Efterretninger, at ogsaa andre Landes Beboere vare blevne deelagtige i de samme Velsignelser.

Under disse Omstændigheder kunde han udbryde med den fromme Simeon: „Herre, nu lade Du din Tjener fare hen i Fred, thi mine Øine have seet din Frelse."

Omendskjøndt hans Aand havde taget Flugten, og hans jordiske Levninger snart ville blive sammenblandede med vor Moder Jord, vil dog hans Minde længe bevares hos dem, som havde den Glæde at nyde hans Bekjendtskab, og denne Erindring vil være frisk og blomstrende, medens hans Fjender ville blive udslettede af Tilværelsen.

Maatte vi, elskelige Venner, som overleve vor hæderværdige Ven, bestræbe os for at stride for den Sag, som var saa dyrebar for hans gamle Hjerte, og bede, at en Deel af hans Aand maa komme til at hvile paa os, paadet vi kunne være iblandt de ydmyge Redskaber, som skulle fuldende det store Værk, hvilket han saae paabegyndt med et saa uforligneligt Held, saa, at naar vi fremstilles for Christi Domstol, vi da med vor hedengangne Ven kunde faae denne Velkomsthilsen at høre: „Kommer hid, I min Faders Velsignede, og arver det Rige, som Eder er beredt førend denne Verdens Grundvold blev lagt." Amen.

Tirsdag den 15de.

„Efter en fuldkommen Taushed i to Aar er tilsidst Gouverneuren i Missouri fremkommen med en Fordring til Gouverneur Carlin i Illinois paa Joseph Smith jun., Sidney Rigdon, Lyman Wight, Parley P. Pratt, Caleb Baldwin og Alanson Brown, der vare flygtede fra Fængslet. Fordringen synes at være fremkommen i Forstaaelse med Gouverneur Carlin, og der blev given Ordre til deres Paagribelse.

(Fortsættes.)

---

# Nyheder.

England. Fenieropstanden i Irland kan vel betragtes som foreløbig undertrykket, men Gjæringen hersker fremdeles. Fra Plymouth er der afgaaet flere Krigs-

skibe med Landgangstropper til Irland. Iøvrigt er Øen allerede iforveien stærkt besat med engelsk Militair, navnlig Cavaleri. Fenierne have spredt sig i smaa Afdelinger i Bjergene eller ufremkommelige Egne, hvorfra de kunne bryde frem for at trætte Tropperne. Eet Resultat have de ved deres stadige Insurrektioner dog opnaaet: nemlig, at mange engelske Familier tænke paa at forlade Øen, hvor Opholdet i den senere Tid er blevet dem meget uhyggeligt.

Spanien. Fra Gibraltar meddeles der, at Kysten ved Valencia den 4de Marts er bleven hjemsøgt af en stærk Storm, i hvilken en stor Mængde Skibe ere gaaede tilgrunde, deriblandt det store amerikanske Skib „Georg Washington." Man veed med Sikkerhed, at der var gaaet 69 Menneskeliv tabt.

Grækenland og Tyrkiet. Det hedder i Beretningerne fra Creta, at Insurrektionen for Øieblikket er langt almindeligere og stærkere end den var ifjor, samt at Nationalforsamlingen paa Creta har indsat et ansvarligt Ministerium paa 7 Medlemmer til at styre Landet, indtil Kampen er endt. Af tyrkiske og ægyptiske Tropper skal der ialt kun være 15,000 Mand paa Øen, medens deres Styrke ifjor Efteraar beløb sig til 45,000 Mand.

Paa Øen Mytilene have voldsomme Jordskjælv fundet Sted den 8de Marts, og flere hundrede Mennesker ere omkomne. Man frygter for Øens Undergang.

Ligeledes har et voldsomt Jordskjælv fundet Sted paa Øen Kefalonia. Et Øienvidne skriver derom:

Den 4de Februar Kl. 6, 10 Min. Morgen hjemsøgtes vi af et af de stærkeste og længste Jordskjælv, som nogensinde har hærjet disse Egne. Det første og Hovedstødet kan have varet 25—30 Sekunder og var ledsaget af en Larm, som er vanskelig at beskrive, men som maaskee nærmest kan sammenlignes med en heel Hærs Geværog Kanonild. Man tænke sig hertil de sammenstyrtede Huses Bragen, og man vil da kunne gjøre sig en Forestilling om dette Jordskjælvs Begyndelse.

Jeg selv undslap med min Familie den sikkre Død som ved et Vidunder. Vi vare Alle endnu i Sengene og bleve i et Nu indhyllede i Støv, Kalk og Steen; neppe kunde vi klæde os paa for at gaae ud paa Gaden, da et andet Stød, mindre stærkt end det første, men uheldigere i sine Følger, overraskede os, førend vi kunde forlade Huset. Men Gud være lovet, vi kom Alle lykkelig ud, og mødte i det Frie en heel Befolkning, som for største Delen kun halvt paaklædt flygtede ud af Ruinerne. Jorden var i bestandig Bevægelse, som om vi befandt os paa en Kjedel opfyldt med Dunster, og nye Stød gjentoges hver 5—10 Minuter. Heldigviis var vor Havn fuld af Skibe, som alle opfyldtes af flygtende Familier; de, der intet Skjul kunde finde, flygtede ud paa de frie Pladser og ud paa Landet, hvor de ere udsatte for den nuværende Aarstids raae Klima. Jordskjælvet har med vexlende Styrke nu varet i 6 Dage.

Neppe var den første Skræk forbi, før man allerede begyndte at beregne Skaden. Argostoli, Øens største By, har lidt meget; to Trediedele af Husene ere, uagtet de endnu staae, saaledes beskadigede, at de ikke kunne beboes. Landsbyerne i Omegnen have lidt ligesaa meget. Egnen om Lixuri er nu blot en Masse af Ruiner. Selve Byen af samme Navn med 8,000 Indbyggere har neppe 3—4 Huse, som ere forblevne ubeskadigede; alle de øvrige ere enten styrtede sammen eller befinde sig i en saadan Tilstand, at de hvert Øieblik true med at begrave de Forbigaaende. I dette

Distrikts 40 Landsbyer er bogstavelig ikke et Huus blevet forstaaaet — Alt er en Gruushob. Af mange af disse Landsbyer er ethvert Spor forsvundet, ikke en Muur er bleven staaende, og Eiendommenes Grændser lade sig ikke mere angive.

Man maa undres over, at ved en saadan Katastrophe Offrenes Antal ikke har været større. Hidtil har man ikke angivet mere end ca. 300 Døde og Saarede i Forhold dertil. Hvad der formindskede Offrenes Antal, var Tiden, da Jordskjælvet tildrog sig. Den hele Befolkning var endnu i Husene, som for det Meste styrtede udad og ikke faldt paa nogen Forbigaaende paa Gaden. Havde Jordskjælvet istedetfor Kl. 6 om Morgenen fundet Sted senere, vilde man efter al Sandsynlighed have talt de Døde i Tusindviis, da Lixuris snevre Gader nogle Fod høit vare opfyldte med Steen og Gruus.

Lixuri syntes at være Midtpunktet for Jordskjælvet. Flere Dage itræk var Jorden i bestandig rystende Bevægelse, fra Tid til anden ledsaget af underjordisk Torden. Overalt saae man Revner i Jorden, men i Lixuri ere der nogle af 4—5 Fods Brede og 40 Fods Dybde.

Det Overordentlige ved disse Jordskjælv er, at det efter vort Arkivs Dokumenter synes, at de regelmæssig vende tilbage hvert 100de Aar. To forfærdelige Jordskjælv have fundet Sted, det ene 1667, det andet 1767 og nu det tredie 1867. — Efterkommerne kunne lade sig det tjene til Advarsel.

Efter alt dette kan man begribe, i hvilken Tilstand en heel Befolkning befinder sig, udsat for Veir og Vind i den raae Aarstid, uden Fortjeneste, uden Møller og Bagerovne, og med aftækkede eller sunkne Magasiner. Folket, er lidende af Sult, nærved at fortvivle.

---

## Indhold.



---

„Skandinaviens Stjerne" udkommer den 1ste og 15de i hver Maaned og faaes paa Contoiret i Lorentzensgade Nr. 14 1ste Sal tilvenstre og paa alle kongelige Postcontoirer.

---

**Kjøbenhavn.**

Udgivet og forlagt af C. Widerborg.

Trykt hos F. E. Bording.